

EL CURRÍCULUM INTEGRAT, UNA ERRADA DE LES AUTORITATS EDUCATIVES

Joan Lladonet

professor de Llengua Catalana i Literatura a l'Educació Secundària

La intencionalitat d'aquest escrit és demostrar que no es pot voler integrar una llengua minoritzada, juntament amb una llengua dominant, perquè al final la llengua minoritzada desapareix absorbida per la llengua poderosa. L'única manera de salvar la llengua catalana és mantenir la seva independència, el seu currículum específic complet, i, en tot cas, veure quin currículum de la llengua castellana no és necessari impartir.

Quins problemes té la normalització de la llengua catalana a l'escola i a la societat? A la majoria d'escoles de Palma, Calvià, Eivissa, part de Lluçmajor, i altres contrades que tenen abundant població que serveix el turisme, és a dir, a un 70 % o més de població de les Illes, el problema principal és que la llengua catalana no s'usa, que la llengua catalana no és la llengua vehicular, que la llengua catalana no s'aprèn durant el període de l'ensenyança obligatòria, que el producte educatiu d'aquestes escoles, és a dir, l'alumnat, quan deixa l'escola no utilitza la llengua catalana dins la societat. I gran part de la societat no veu necessari l'ús de la llengua catalana i pròpia d'aquesta terra. El problema dins la societat és que tota la població catalanoparlant es veu obligada a conèixer i usar dues llengües (ja n'hi ha molts que han optat per usar només la important), i la majoria de la resta de la població només importa que en conegui una. Si hi ha part d'aquesta resta que necessita conèixer dues llengües, aquestes seran la seva i la llengua castellana. Exemples se'n poden posar a balquena, des de qualsevol jugador forà del Mallorca fins a qualsevol de les persones immigrades que arriben per milers a Mallorca dispostes a fer feina i

a quedar-s'hi.

Els problemes que té l'escola són suficientment greus com per no invertir-hi ingents afanys per canviar la situació que tenim. Esforços perquè es conegui a l'escola i es practiqui què significa que la llengua catalana és la llengua vehicular del centre. Esforços perquè es faci l'aprenentatge de la llengua catalana pel sistema d'immersió, única forma que aconsegueix que la llengua catalana pugui ésser apresada i usada per molta població escolar no catalanoparlant. Esforços perquè, amb immersió o sense, es faci tot l'ensenyament en la llengua catalana, únic sistema a través del qual s'ha demostrat que l'alumnat, en acabar l'educació secundària obligatòria, coneixia bé ambdues llengües oficials. Esforços perquè els projectes lingüístics no siguin solament documents burocràtics, i que es posin en pràctica tal i com s'han projectat, o tal i com mana la llei que es projectin, etc., etc., etc.

Davant tota aquesta allau de problemes que impedeixen l'aportació que podria fer l'escola a la societat quant a normalització lingüística, a la Conselleria no se li ocorre altra idea que la de fer un currículum integrat, a part de totes les bones intencions i treballs quant a millorar la

immersió que es fa en aquests moments, les bones intencions i suors perquè els centres compleixin el 50 % estipulat, i encara més bones intencions i afany quan ha creat la figura del/de la coordinador/a de normalització lingüística, que no coordinador lingüístic com ja n'hi ha que fan córrer la veu, per convertir-lo en un altre producte "light".

A la introducció del document on es presenta el currículum integrat per a Educació Secundària

serveix com a definició del que és el currículum integrat. A continuació parlen de fer planificació conjunta de les matèries, de prendre decisions conjuntes i de coordinar les programacions i les activitats corresponents. Molt bé, ja tenim la seu plena d'ous. A partir d'ara tot seran flors i violes, quedarà resolta la situació de la llengua catalana com a llengua vehicular dels centres, i quan els alumnes acabin el període d'escolaritat obligatòria dominaran a la perfecció les dues llengües,

Esforços perquè, amb immersió o sense, es faci tot l'ensenyament en la llengua catalana, únic sistema a través del qual s'ha demostrat que l'alumnat, en acabar l'educació secundària obligatòria, coneixia bé ambdues llengües oficials

Obligatòria, es fan uns plantejaments totalment correctes de la necessitat de convertir la llengua catalana en llengua vehicular del centre, de la realitat sociolingüística de les Illes i de la desigualtat d'ús i coneixement de la llengua catalana, de la presència constant d'alumnat de procedència exterior, etc. I després de tots aquests plantejaments totalment encertats, volen resoldre els diferents problemes enunciats amb el currículum integrat, cosa que em sembla totalment impossible i que només farà que augmentar les desigualtats entre la llengua catalana i la llengua castellana.

Perquè ens facem una idea sobre què és el currículum integrat, copiarem un paràgraf d'aquesta introducció:

"En aquest currículum integrat de les àrees de llengua catalana i literatura i de llengua castellana i literatura per a l'Educació Secundària Obligatòria es fa un enfocament integrador de l'ensenyament de llengües, amb una proposta curricular única que es refereix al desenvolupament de les capacitats comunicatives dels alumnes en les dues llengües. Aquest enfocament integrador és el resultat de la convergència d'objectius, de plantejaments didàctics similars, d'àmbits de reflexió comuns, i pretén, entre d'altres objectius, d'evitar repeticions innecessàries de continguts i fer servir una mateixa terminologia. La necessitat d'aquest plantejament integrador es justifica per l'existència d'un mateix subjecte de l'aprenentatge i per la conveniència de facilitar la transferència dels aprenentatges lingüístics realitzats en diferents llengües, especialment d'aquells relacionats amb la competència comunicativa, que possibilitin una pràctica enriquidora i afavoridora de la competència plurilingüe que la societat actual requereix."

Fins aquí el paràgraf aparentment perfecte que

cosa que ara no passa.

La intencionalitat d'aquest escrit és precisament demostrar tot el contrari, demostrar que no es pot voler integrar una llengua minoritzada, juntament amb una llengua dominant, perquè al final la llengua minoritzada desapareix absorbida per la llengua poderosa. L'única manera de salvar la llengua catalana és mantenir la seva independència, el seu currículum específic complet, i, en tot cas, veure quin currículum de la llengua castellana no és necessari impartir.

La didàctica de l'ensenyament de la llengua catalana durant les dècades dels 80 i dels 90 es va basar en aquesta característica de la seva especificitat. El mestre de català mai no havia de ser professor de castellà o d'altres assignatures en castellà. Se l'havia de distingir. Quan un alumne no entenia una paraula en català, no s'havia de fer mai una traducció. Igualment s'havia d'anar molt alerta amb les interferències lèxiques, fonètiques i sintàctiques que ens havien envaït. L'objectiu de l'ensenyament de la llengua catalana era aprendre-la en tota la seva plenitud, amb tot el seu currículum complet, com a llengua que ens havia de servir per a tots els àmbits públics i privats. En canvi, l'objectiu de l'ensenyament de la llengua castellana havia de ser el d'aconseguir que l'alumnat s'hi pogués relacionar i comunicar, així com aconseguir tota la informació que requerís en aquesta llengua. Es va parlar d'estructures comunes, es va fer alguna edició de llibres sobre el particular, es va posar en pràctica aquesta hora d'ensenyament d'estructures comunes al Principat, però aquesta hora es feia o es fa en català.

La posada en pràctica de tot el que hem dit anteriorment, que aquí si es va fer alguna cosa va ser a títol individual, va demostrar que seguia essent la llengua catalana la que menys se sabia quan

s'acabava l'escolaritat obligatòria. Ara, qualche ment il·luminada ha cregut que podia tirar endavant un bilingüisme igualitari, que és un bilingüisme impossible. Se suposa que aquest bilingüisme escolar hauria de dur a un bilingüisme de la societat, és a dir a un bilingüisme social, que és impossible. Aquesta és la principal raó per creure que la Conselleria s'ha equivocat

bilingüisme substitutori i unilateral: la llengua dominada tendeix a desaparèixer i només són bilingües aquells que encara la parlen."

Se suposa que la intenció de la Conselleria no és aconseguir la substitució, sinó la normalització, però crec que s'ha equivocat. Aquella ment preclara o aquelles ments preclares s'ha basat o s'han basat en les teories psicolingüístiques de

L'única manera de salvar la llengua catalana és mantenir la seva independència, el seu currículum específic concret, i, en tot cas, veure quina part del currículum de la llengua castellana no és necessari impartir

quan ha potenciat el currículum integrat, perquè sense voler fa la mateixa política lingüística assimilista que el Govern central. Que el bilingüisme social no és possible, no ho dic jo, sinó tots els sociolingüistes que han estudiat el tema. Citaré un fragment de El poliedre sociolingüístic de Jordi Soler i Camardons:

"El que ha estat anomenat bilingüisme social és precisament aquest estadi o etapa intermèdia entre dues situacions d'equilibri i, per tant, no pot ser una etapa equilibrada, ja que aquesta situació de desigualtat lingüística és la mateixa definició de desequilibri. Així, el bilingüisme social és una fase en el procés de substitució lingüística que assenyala la igualació momentània entre una força creixent (la llengua dominant) i una força decreixent (la llengua subordinada) i tendeix, per tant, a esdevenir un

Cummins. Jo diria que de Cummins i molts d'altres estudiosos del bilingüisme.

Començaré rebatent cada argument justificatiu o dispositiu que ha utilitzat la Conselleria per posar en marxa el currículum integrat:

Argument Conselleria: La realitat sociolingüística dels nostres centres i l'allau d'immigració fa que haguem de reflexionar sobre la terminologia utilitzada fins ara (L1,L2,LE). Aquesta realitat requereix de nous plantejaments integradors i interdisciplinaris de la didàctica de les llengües a l'escola.

Contraargument: Sí, a l'escola hi pot haver infants amb una dotzena de llengües diferents. Això ha de fer que se sàpiga clarament quina és la llengua de l'escola: la llengua catalana, que s'ha d'ensenyar en la seva totalitat, com a llengua pròpia del territori. La llengua castellana, que s'ha d'ensenyar com a llengua de l'Estat, i, en tot cas, si hi ha repetició de continguts no farà falta que s'ensenyin, i, per tant, no és necessari que hagin de tenir un mateix currículum. Els nous plantejaments integradors i interdisciplinaris de la didàctica d'ensenyament de les llengües, no implica tampoc l'existència de cap currículum integrat, ja que l'enfocament comunicatiu

EL VIATGE DEL SEUS SOMNIS AL SEU ABAST AMB

SERRA NORD

NOUS CAMINS PER VIATJAR

C/ 31 de Desembre, 12 - 07004 PALMA

tel.- 20 46 00 - fax.- 20 44 50

PERQUÈ ELS OFERIM
ELS MILLORS VIATGES
ALS MILLORS PREUS!

AMB LA QUALITAT DE

fa bastant de temps que s'explica en diferents curssets del CEP, d'OCB o de l'ICE. També s'ha d'ensenyar la llengua estrangera que ha triat l'escola, i si és possible, s'ha de tenir en compte la llengua de l'alumnat.

Argument Conselleria: El professorat es queixa que els seus alumnes no han adquirit la competència comunicativa bàsica en la llengua catalana o en la llengua castellana, fins i tot en cap de les dues.

Contraargument: Dir que l'alumnat no ha adquirit la competència comunicativa bàsica en llengua castellana és el mateix que si la resta de professorat diu que no han adquirit els coneixements bàsics de ciències socials, ciències naturals, matemàtiques, música, plàstica, educació física, tecnologia, etc. En canvi, una gran majoria d'alumnat no catalanoparlant no adquireix les habilitats mínimes productives orals i escrites en llengua catalana.

Argument Conselleria: Molts alumnes acaben el període d'escolaritat obligatòria sense poder utilitzar normalment i correctament el català i el castellà qualsevol que sigui la seva llengua habitual en iniciar l'ensenyament.

Contraargument: Tots els alumnes, quan acaben el període d'escolaritat obligatòria, poden utilitzar normalment el castellà, tant oral com escrit. Segurament queden problemes de correcció escrita. En canvi, la gran majoria d'alumnat no catalanoparlant no pot utilitzar ni nor-

Contraargument o tot el que diu el paràgraf anterior són arguments a favor de la immersió i de l'ensenyament en català: Aquest argument, aparentment de tant de pes, demostra una lleugeresa intel·lectual impressionant, quan s'usa com a base teòrica de la justificació del CI. Aquí segurament no seria suficient un curs universitari per posar-nos d'acord quant a les hipòtesis sobre bilingüisme que han fet molts de psicolingüistes: Cummins, Toukomaa, Torrance, Fishman, Lambert, Hogan, Carringer, Gulutsan, Barik, Swain i un llarg etcètera d'estudiosos del tema, la majoria dels quals s'han preocupat de les conseqüències que tendria per al desenvolupament cognitiu dels infants que l'escola fos o no bilingüe, i de quina manera es feia aquest bilingüisme. Normalment la llengua del territori solia ésser l'anglès, i interessava saber a quin moment s'havia de començar a ensenyar en aquesta llengua. El cas és que la llengua anglesa no corria cap perill d'ésser compartida amb altres llengües, i les famílies bilingües en unes poques generacions serien unilingües angleses.

És un salt al buit i sense xarxa, voler aplicar les hipòtesis, a vegades contradictòries, d'aquests estudiosos del bilingüisme a la situació de la llengua catalana minoritzada i en perill de substitució, que, de cap manera pot agafar el paper de l'anglès. Però, així i tot, explicarem sucintament unes quantes hipòtesis d'aquests psicolingüistes. Fishman diu que s'ha de ser molt caut a l'hora de valorar els estudis sobre bilingüisme, no sigui cosa que sobrevalorem ara falsament el bilingüisme, com va ser falsament infravalorat en el passat.

Lambert parla que molts d'estudis positius sobre

Sí, a l'escola hi pot haver infants amb una dotzena de llengües diferents. Això ha de fer que se sàpiga clarament quina és la llengua de l'escola: la llengua catalana, que s'ha d'ensenyar en la seva totalitat

malment ni correctament el català oral i molt menys l'escrit.

Argument Conselleria: El Currículum Integrat presenta avantatges didàctics i motivacionals avalats per les aportacions de la psicolingüística. Concretament per la hipòtesi de la interdependència de Cummins i pels conceptes de transferència i de competència subjacent comuna, que mostren que l'experiència en una llengua pot promoure el desenvolupament de la competència en una altra.

el bilingüisme, es feien amb persones bilingües, el bilingüisme de les quals era additiu, és a dir, que la L1 dels bilingües era la llengua dominant i no corria cap perill de ser reemplaçada per la L2. Això significa que el subjecte bilingüe estava afegint una altra llengua al seu repertori d'habilitats sense perjudici de la seva competència en la L1. Diu, que, en canvi també hi ha molts d'estudis negatius sobre el bilingüisme, fets sobre persones bilingües, el bilingüisme de les quals seria substractiu, perquè aquests subjectes tenen com a L1, una llengua minoritària (i segurament minoritzada), que substitueixen gradualment per

una L2 de més prestigi.

Ah, que les coses no són tan clares com pareixia? Però seguirem amb més teories psicolingüístes: La hipòtesi del lllindar, en la qual ha treballat Cummins, Toukomaa i Skutnabb-Kangas, estudia la relació entre bilingüisme i cognició i té molts d'estudis amb resultats contradictoris, però presuposa que hi ha aspectes del bilingüisme que han d'influenciar positivament el desenvolupament cognitiu, encara que diuen que no és probable que això passi fins que s'hagi aconseguit un nivell mínim o lllindar de competència en la segona llengua. També té similituds amb els estudis de Lambert. La hipòtesi del lllindar no diu quasi res sobre com es relacionen entre si les habilitats en L1 i L2, o sobre quins tipus de programes escolars afavoreixen amb més probabilitat formes additives o substractives de bilingüisme, en diferents condicions d'aprenentatge bilingüe.

La hipòtesi de la interdependència o del desenvolupament interdependent proposa que el nivell de competència en la L2 que el nin bilingüe adquireix depèn, en part, del tipus de competència que el nin ha desenvolupat en la seva L1 en el moment en què comença l'exposició intensa a la L2. Modiano va observar que els nins indis mexicans als quals se'ls ensenyava a llegir en llengua vernàcula i posteriorment en castellà, obtenien puntuacions significativament més altes en llegir en castellà, passats tres anys, que els nins als quals solament s'ensenyava a llegir en castellà.

Ah que d'estudis d'aquest tipus ens sona alguna cosa i les determinacions que podríem agafar serien unes altres?

També i amb estudis sobre la mateixa hipòtesi de la interdependència en els programes d'immersió

mateixa llengua, és a dir, algunes competències adquirides en llengua oral es poden aplicar a la llengua escrita.

Quant a la hipòtesi de la competència subjacent comuna, es refereix a una sola competència que es concreta en cada una de les llengües que coneixen i no a dues o tres competències lingüístiques separades.

Com es pot veure, en cap cas es parla de currículums integrats, sinó de competències i transferències comunes que es produeixen i s'han anat produint fins ara, sense cap tipus de problema en l'ensenyament de llengües. El que sí podem notar en totes aquestes hipòtesis, és que queda completament justificada la immersió, cosa que ja sabíem per les experiències que fa tants d'anys es duen a terme, i que ara queden refrendades en el vídeo "Una llengua ens uneix", que ha repartit la Conselleria a tots els Centres.

Per acabar aquest apartat, ens queda la hipòtesi reina, la hipòtesi d'interdependència, que diu el següent: En la mesura que la instrucció en una llengua (suposem el català) és efectiva per promoure competència en aquesta llengua (català), la transferència d'aquesta competència a una altra llengua (suposem el castellà) es produirà si hi ha una adequada exposició a l'altra llengua (castellà), ja sigui a l'escola o a l'entorn, i una adequada motivació per aprendre aquesta altra llengua (castellà).

D'aquí que una altra vegada no és parla d'anar a mitges, sinó que es faci veritablement l'ensenyament en llengua catalana, ja que l'entorn castellà existeix, i igualment la motivació per aprendre aquesta llengua. És dubtós, en canvi, que passi a l'inrevés. Tres-cents anys de persecució i minorització pesen massa.

Encara hi ha més estudis que tracten sobre el

El cas és que la llengua anglesa no corria cap perill d'esser compartida amb altres llengües, i les famílies bilingües en unes poques generacions serien unilingües angleses

per als nins de llengua majoritària, la L1 dels nins es desenvolupa de tal manera que l'exposició intensa a la L2 no l'afecta. Per tant, si els nins desenvolupen alts nivells d'habilitats en la L2, el seu accés fluïd a dues llengües pot millorar les habilitats en la L1 i millorar també altres aspectes del funcionament cognitiu.

El concepte de transferència interlingüística seria el traspàs que pot fer una persona bilingüe o multilingüe de competències desenvolupades en una llengua A a una llengua B. En canvi, la transferència intralingüística es fa dins una

tema del bilingüisme, però sempre o la majoria de vegades la L2 és una llengua desitjada pels alumnes i pels pares, a més de ser la llengua del territori o imposada en el territori. Moltes de les primeres llengües d'aquests alumnes estan condemnades a la desaparició o a la manca d'ús. No crec que siguin models que nosaltres haguem de seguir de cap de les maneres. Ni molt manco justifiquen la integració dels currículums.

Argument Conselleria: Aquesta estratègia obligarà a la coordinació entre el professorat de les dues àrees per establir criteris de seqüenciació dels continguts comuns, diferencials i específics i dels criteris d'avaluació; i per seqüenciar les activitats d'aprenentatge.

Contraargument: Crec que aquesta

ciparan aprenentatges i perquè s'atendran continguts específics de les llengües no vehiculars.

Contraargument: En primer lloc s'ha de dir que l'ensenyament de les llengües és totalment cíclic. Ensenyam a parlar, entendre, llegir i escriure. Després per millorar cada un d'aquests aspectes s'ensenyà ortografia, lèxic, morfosinta-

Modiano va observar que els nins indis mexicans als quals se'ls ensenyava a llegir en llengua vernàcula i posteriorment en castellà, obtenien puntuacions significativament més altes en llegir en castellà, passats tres anys, que els nins als quals solament s'ensenyava a llegir en castellà

obligació a la coordinació cau pel seu propi pes, quan encara no s'ha comprovat si la coordinació existeix entre el professorat d'una sola àrea. A més, si aquesta coordinació entre dues àrees ha estat desitjada, s'ha duit a terme sense cap problema, i si no ha estat desitjada, senzillament no s'ha fet, i no ha passat res.

Argument Conselleria: L'optimització de recursos, quant a l'ensenyament de la llengua catalana i de la llengua castellana, es veurà reflectida perquè s'evitaran repeticions sistemàtiques de continguts, perquè no s'anti-

xi, etc. En un curs i en un altre, es repeteixen conceptes, i aquesta repetició fa que en el moment que l'alumne comprèn, usa i aplica aquells conceptes, els assimili, se'ls faci seus, i els incorpori a la seva competència lingüística. Que hi hagi hagut repeticions dels conceptes, no ha servit per fer retardar l'aprenentatge, sinó perquè es produís aquest, en el moment que l'alumne estava madur per fer-lo. Igualment passa en les repeticions que es fan en les dues llengües, que mai no són perjudicials, però a vegades són necessàries i positives.

En qualsevol cas, si s'arribàs a la conclusió que no s'han de repetir conceptes, això implicaria

**Presentant el carnet
de l'STEI-i obtindreu un
20% de descompte!**

**MARINELAND
AQUAPARK®
AQUACITY®**

C/ Oquendo, 23 - 2ª Planta - 28006 Madrid

que es donassin tots en la llengua vehicular i que no es repetissin en l'altra llengua, és a dir, que els conceptes que s'imparteixin en català, i siguin repetitius, deixin d'impartir-se en castellà.

Argument Conselleria: Quan volien explicar els avantatges que es deriven de l'aplicació d'un CI, deien "En contextos majoritàriament, o quasi exclusivament, castellanoparlants el procés més adequat per adquirir la competència d'ús de la llengua catalana són els programes d'immersió lingüística a l'educació infantil i primària i l'ensenyament en català de la major part del currículum, sinó de tot, en l'ensenyament secundari. Els resultats de programes d'immersió posa de manifest l'èxit contrastat d'aquests programes en les escoles i zones en què s'apliquen i

...no es parla d'anar a mitges, sinó que es faci veritablement l'ensenyament en llengua catalana, ja que l'entorn castellà existeix, i igualment la motivació per aprendre aquesta llengua. És dubtós, en canvi, que passi a l'inrevés

indiquen que l'ús de la llengua a aprendre com a vehicular de l'ensenyament n'implica un desenvolupament correcte, alhora que l'estudiant aprèn el contingut de les diverses àrees curriculars sense dificultats afegides.

Contraargument: Totalment d'acord, per tant, no fa falta el CI, sinó que hem de fer feina a la immersió i al desenvolupament de tot el currículum en català.

Disposició de la Conselleria: Els continguts conceptuals innovadors es treballaran preferentment en la llengua vehicular del centre i després amb l'altra. Caldrà unificar criteris de terminologia i evitar repeticions innecessàries de conceptes. Tampoc no s'exclou la possibilitat que s'introdueixin en castellà, tenint ben present la condició de vehicular del català.

Contraargument: Què són continguts conceptuals innovadors? Què significa treballar preferentment en una i després en l'altra? Què significa tenir present la condició de vehicular del català? Què significa que no s'exclou la possibilitat que s'introdueixin en castellà? Com quedam? Tenim llengua vehicular o no en tenim? Sabem què significa que el català és la llengua vehicular del centre? Per què no es treballa en aquesta línia, en lloc de perdre temps en currí-

lums integrats?

Per què s'han d'unificar criteris de terminologia? Les diferents terminologies de les escoles lingüístiques no les ha inventat el professorat. Quina s'ha d'escollir? I si la terminologia d'ESO és diferent després que la de Batxillerat? Què té més si l'alumne a la classe de català aprèn a dir complement directe i a la de castellà, objecte directe? La qüestió principal és que ho hagi entès, la terminologia no té cap importància. I si a un Institut aquest aspecte els causa molt de malestar als dos departaments, que facin la unificació terminològica, sense imposar-la als que pensen que pot ser una qüestió interessant i tot, si les diferents terminologies existeixen.

Repeticions innecessàries? Què són repeticions innecessàries? Per a algunes persones, les repeticions són ben necessàries. I si han vist un concepte en una llengua i no l'han acabat de com-

prendre o assimilar, a vegades, és molt positiu acabar-lo d'entendre en una altra llengua. I no passa res. Què hi ha el professorat d'un Institut que considera que això és de vital importància, i doncs, que es coordinin per evitar les repeticions. Perquè a part de si es convenient o no fer-ho, hi haurà gran part de professorat que ja haurà vist que les repeticions no molesten gens. I si no hi hagués d'haver repeticions, que s'ensenyin tots els conceptes en la llengua vehicular, i que no es repeteixin en l'altra.

Argument de la Conselleria: Els continguts actitudinals es treballaran d'una forma comuna, ja que és necessària una sensibilització envers els aspectes sociolingüístics d'aquesta comunitat. És molt important que des de l'àrea també es treballin els aspectes aplegats a l'apartat de "*Les persones i la llengua*" de la proposta curricular.

Contraargument: Què tenen a veure els problemes sociolingüístics de la llengua castellana amb els de la llengua catalana? I si a algú se li ocorre explicar que la llengua valenciana no és el mateix que la llengua catalana? Que la llengua de les Illes no és el mateix que la llengua del Principat? Que una llengua té molts de cents de milions de parlants i l'altra molts pocs? Que amb la llengua castellana es pot anar per tot i amb la

catalana no es pot anar enlloc? Que és una falta de respecte no parlar en castellà, si l'altra t'hi parla? Que la llengua castellana és una llengua nacional i la catalana és una llengua regional? Que la llengua catalana hauria de ser optativa? Que s'ha de lluitar per evitar que la llengua catalana ofegui la llengua castellana? Etc., etc., etc.

Argument de la Conselleria: Per gestionar bé el CI internament els departaments de llengua, i per extensió tota la comunitat educativa, hauran d'acceptar l'estatus de les llengües en els termes següents: La llengua catalana és la llengua vehicular del centre i per tant ha de ser el mecanisme normal de comunicació per a tothom en qualsevol situació. És la llengua de les relacions internes i externes dels aprenentatges. A més a més, com la castellana i la primera llengua estrangera, és una llengua objecte d'aprenentatge, font d'informació i vehicle d'expressió.

Contraargument: D'acord amb tot i per aconseguir aquest objectiu es necessari dedicar quatre vegades més temps del que s'ha dedicat al CI. Això és un OMP (objectiu de màxima prioritat) al qual s'han de dedicar la gran majoria d'esforços de la Conselleria.

Això seria inacabable, podríem enumerar moltes més orientacions, justificacions i determinacions respecte del CI, però crec que ja són suficients per haver demostrat que aquesta moguda no era necessària, no és convenient i serà perjudicial per a la normalització lingüística de la llengua catalana a l'ensenyament secundari, i, en definitiva, a la societat.

Ja només ens queda l'esperança que passi el mateix que ha passat al Principat de Catalunya. Allà es va fer un currículum integrat, sense anomenar-lo com a tal, devers el 1992, ja que el Currículum de l'Educació Secundària Obligatòria el publiquen el 1993, i únicament parlen d'Àrea de Llengua i de currículum comú. Es va recomanar que els departaments de Llengües ocupassin un mateix espai. A alguns instituts ho varen fer, a d'altres no. Però les classes varen continuar com si res no hagués passat. No s'han fet reunions conjuntes. Cadascú ha seguit el mateix sistema o ha millorat el que seguia abans de l'any 1992. Els departaments s'han posat d'acord o en desacord en temes puntuals i els que han volgut fer alguna cosa més, doncs, l'han feta.

He telefonat a uns quants professors de català del Principat de diferents instituts i els he demanat si

tenien el currículum integrat i m'han respost que no, no han sabut de què els parlava. Una d'aquestes persones m'ha dit que els departaments de català i castellà ocupaven un mateix espai, i que el departament de català no col·laborava en un concurs de redacció que es feia per sant Jordi, i que si no ho feien era perquè també es podien presentar redaccions en castellà i els integrants d'aquest departament opinaven que això era no complir allò del català llengua vehicular, etc., etc., etc. Finalment, durant aquest curs han demanat per sortir-se de l'espai comú, i ho han aconseguit. Bé, si aquest és el model que s'ha de seguir a les Illes, que figuri en els papers i que tot continuï igual, haurà valgut més el farciment que el gall.

Si analitzes el currículum comú de l'àrea de llengua del Principat trobes les mateixes equivocacions (a criteri meu) que aquí. O aquí han seguit les pautes marcades allà. En aquest article no les enumeraré, per no allargar-lo tant, però es podria fer més envant si es creu oportú. De totes maneres, ja he dit que gran part del professorat d'allà no se n'ha temut que existís, però vull destacar un aspecte que m'ha cridat l'atenció quan es parla del que s'ha d'aconseguir en cada una de les llengües:

Llengua catalana:

- L'alumnat haurà d'adquirir-ne el ple domini en tots els seus registres.

Llengua castellana:

- Cal proposar-se el domini, de manera preferent, del registre estàndard i el coneixement del registre literari.

- Els seus objectius no poden ser idèntics als que hom es proposaria en una zona monolingüe castellanoparlant.

Encara que no ho acaben de precisar, estariem bastant d'acord, i crec que una vegada més queda clar que perquè es compleixin els objectius que es marquen a la llengua catalana, s'han d'ensenyar completament tots els continguts, i no farà falta que s'ensenyin tots els de la llengua castellana, ni tampoc fa falta integrar el currículum, a no ser que es faci per una qüestió d'ecologia, estalviar paper.